

11. BRODSKI SIMPOZIJ

o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

"Rizični faktori i ovisnosti: izazovi i perspektive"

Slavonski Brod, 16. - 17. studenog 2023. godine

ORGANIZATORI:

**NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
BRODSKO - POSAVSKE ŽUPANIJE**

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko
liječenje ovisnosti

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Katedra za javno zdravstvo, Medicinski fakultet Osijek

www.brodkisimpozij.info

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

KNJIGA SAŽETAKA

www.brodkisimpozij.info

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

**Ministarstvo
zdravstva**

IMPRESUM:

Naslov: Knjiga sažetaka 11. broskog simpozija o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

Nakladnik: Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko – posavske županije

**Vladimira Nazora 2A
35000, Slavonski Brod**

e-mail: zjz-ravnatelj@sb.t-com.hr

web: <https://zzjzbpz.hr/>

OIB: 14861822643

IBAN: HR70 2484 0081 1006 8360 0

Urednici:

Izv. prof. prim. dr. sc. Ante Cvitković

Prof. dr. sc. Maja Miškulin

Senka Gabud Gjurčević, dr. med

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Godina: 2023.g.

Učestalost objavljivanja: godišnje

Studen, 2023.

ISSN 2623-6583

Voditelji Tečaja trajne medicinske izobrazbe 1. kategorije:

Izv. prof. prim. dr. sc. Ante Cvitković, dr. med.

Prof. dr. sc. Maja Miškulin, dr. med.

Senka Gabud Gjurčević, dr. med.

Stručni odbor:

Izv. prof. prim. dr. sc. Ante Cvitković, dr. med.

Prof. dr. sc. Maja Miškulin, dr. med.

Senka Gabud Gjurčević, dr. med.

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Organizacijski odbor:

Izv. prof. prim. dr. sc. Ante Cvitković, dr. med.

Prof. dr. sc. Maja Miškulin, dr. med.

Senka Gabud Gjurčević, dr. med.

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Biljana Vasilevski Rački, prof. psihologije

Ivana Zovak, mag. psych.

Bernarda Kirchofer, mag. psych.

Ljubica Bikčević, med. sestra

Marina Ošap, med. sestra

SADRŽAJ

BIOGRAFIJE POZVANIH PREDAVAČA

JOSIPA LOVORKA ANDREIĆ.....	6
KATARINA DODIG ĆURKOVIĆ.....	8
SUZANA JONOVSKA.....	9
MARTINA MARKELIĆ.....	10
MAJA MIŠKULIN.....	11
IRENA ROJNIĆ PALAVRA.....	13

POZVANA PREDAVANJA

1. PREVALENCIJA HIV-A, HEPATITISA C I RIZIČNIH PONAŠANJA KOD OSOBA KOJE INJEKTIRAJU DROGE U HRVATSKOJ.....	15
2. MODERNE OVISNOSTI MEĐU MLADIMA.....	16
3. RIZICI ZA NEUSPJEH U LIJEČENJU OVISNOSTI.....	17
4. PONAŠAJNE OVISNOSTI – PRIKAZ REZULTATA ESPAD-A	18
5. RIZIČNI ČIMBENICI NAJZNAČAJNIJIH PONAŠAJNIH OVISNOSTI.....	19
6. OVISNOST O INTERNETU: KAKO UKROTITI ZMAJA?.....	20

USMENA IZLAGANJA

1. KOCKANJE UNUTAR GAMINGA – NOVI TRENDOVI U IGRAMA NA SREĆU.....	22
2. PREVENTIVNI PROGRAM I PUBLIKACIJA - KAKO NE UTOPITI MLADOST U ALKOHOLU?.....	23
3. NACIONALNA STRATEGIJA NA PODRUČJU OVISNOSTI.....	24
4. PREVENCIJA RIZIČNIH PONAŠANJA KORISNIKA TRETMANA POLUDNEVNOG BORAVKA.....	25
5. VAŽNOST GRUPNE PSIHOTERAPIJE U LIJEČENJU ALKOHOLIZMA.....	26
6. CJELOVIT PRISTUP ČOVJEKU PO NAČELU GOSTOLJUBIVOSTI.....	27
7. MLADI I MODERNE TEHNOLOGIJE.....	28
8. DETEKTIRANA KONZUMACIJA MARIHUANE KROZ RAD SA POČINITELJIMA KAZANENIH I PREKRŠAJNIH DJELA – PRIKAZ ISKUSTVA IZ PRAKSE HZSR, PU ĐAKOVO.....	29
9. UČESTALOSTI I NAVIKE PUŠENJA MEĐU ČLANOVIMA KLUBA LIJEČENIH ALKOHOLIČARA.....	30
10. PUŠENJE CIGARETA, E – CIGARETA I MARIHUANE MEĐU UČENICIMA U HRVATSKOJ.....	31
11. RIZIČNI FAKTORI ZA RAZVOJ POREMEĆAJA VIDEO IGARA – POGLED CENTRA ZA SIGURNIJI INTERNET	32
12. IZAZOVI U PSIHOSOCIJALNOM TRETMANU OVISNOSTI U TERAPIJSKIM ZAJEDNICAMA.....	33
13. ULOGA JAVNOG ZDRAVSTVA U PREVENCIJI BOLESTI OVISNOSTI.....	34
14. TOLERANCIJA DISTRESA I REGULACIJA EMOCIJA – TEHNIKE 3. VALA KOGNITIVNO-BIHEVIORALNIH TERAPIJA.....	36
15. ZNAČAJ PRAĆENJA INTOKSIKACIJE U KLINICI ZA DJEČJE BOLESTI ZAGREB.....	37

16. PRIKAZ RADIONICA ZA PODRŠKU MENTALNOM ZDRAVLJU ODRŽANIH U SKLOPU PROJEKTA: UNAPRJEĐENJE SURADNJE	
17. NASTAVNOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE I KLUBOVA LIJEČENIH ALKOHOLIČARA: „ODLUČNO I ZAJEDNO ZA BOLJE SUTRA“	39
18. RIZIČNI ČIMBENICI KONZUMACIJE ALKOHOLA MEĐU HRVATSKIM UČENICIMA.....	40

POSTER PREZENTACIJE

1. ISKUSTVA SVAKODNEVNOG FUNKCIONIRANJA PARTNERICA I SUPRUGA OVISNIKA O ALKOHOLU I OSOBNA SAMO – PROCJENA KVALITETE.....	42
2. KRATKA INTERVENCIJA ZBOG ALKOHOLA I MOGUĆNOST PRIMJENE AUDIT UPITNIKA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI.....	43

RADIONICA

1. STIGMA OSOBA S PSIHIČKIM POREMEĆAJIMA – POSEBAN OSVRT NA SKUPINU OVISNIKA.....	46
---	----

BIOGRAFIJE POZVANIH PREDAVAČA

JOSIPA LOVORKA ANDREIĆ, struč. spec. crim.

Voditeljica Odsjeka za strategije

Odjel za programe i strategije

Služba za suzbijanje zlouporabe droga

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Od 2003. do 2018. godine zaposlena u Uredu za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH; a od 2019. godine voditeljica Odsjeka za strategije u Službi za suzbijanje zlouporabe droga Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- Voditelj Baze podataka www.programi.uredzadroge.hr
- Autor dijela nacionalnog Izvješća o provedbi NS i AP-a suzbijanja zlouporabe droga za Poglavlje Prevencija i Autor Poglavlja Prevencija za izvještavanje EMCDDA
- Sudjelovanje u izradi teksta Nacionalne strategije i Akcijskog plana, Poglavlje Prevencija, Smanjenje šteta i Edukacije
- 2016. u sklopu projekta CLOUD - Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za socijalnu medicinu i epidemiologiju završila edukacijski program „Prevencijske strategije i programi utemeljeni na dokazima i znanosti“
- 2017. Završena edukacija u programu cjeloživotnog učenja - Planiranje, implementacija i evaluacija programa prevencije i jačanja otpornosti na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci (ENRETE)
- 2017. sudjelovala u dijelu aktivnosti promocije Europskih standarda kvalitetne prevencije (EDPQS) u svojstvu polaznika (dvodnevne edukacije održane u suradnji ERF-a i Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, voditelj: izv. prof. dr.sc. Valentina Kranželić)
- 2018. - 2021. - sudjelovala u aktivnostima promocije i edukacija o Europskim standardima kvalitetne prevencije (EDPQS) u svojstvu suvoditelja radionica – suradnja Edukacijsko- rehabilitacijskog fakulteta i Ureda/Službe za suzbijanje zlouporabe droga, voditelj: izv.prof. dr.sc. Valentina Kranželić i prof. dr.sc. Martina Ferić
- 2018. - Sudjelovanje na Reitox Akademiji o Univerzalnom preventivnom kurikulumu, organiziranoj od strane Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) i UPC-Adapt grupe, u suradnji s 1. medicinskim fakultetom Charles Sveučilišta u Pragu i Češkog nacionalnog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama, u okviru završne konferencije projekta „Univerzalni preventivni kurikulum (eng.: Universal Prevention Curriculum (UPC) – Adapt“, (28.-29. 11. 2018., Prag)

- 2018. sudjelovanje u svojstvu sudionika i predavača na sastanku Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama na temu: Implementacija dokazano učinkovitih intervencija: Podrška najboljoj praksi – korištenje XChange kriterija za odabir preventivnih programa (Lisabon, 2018.)
- 2019.-2020. završen EUPC trening u okviru EU Projekta ASAP, – Nacionalni master trener za provedbu EUPC edukacija - https://www.emcdda.europa.eu/best-practice/european-prevention-curriculum-eupc/list-of-trainers_en
- 2019. – Organizator provedbe edukacije edukatora za preventivni programa Imam stav i provedbu pilot projekta na području zagrebačke županije od 2019. - 2022., sudjelovanje u edukaciji za provoditelje programa Imam stav u Istarskoj županiji (2022.)
- 2020. - 2022. Suvoditelj EUPC edukacija (Europski preventivni kurikulum)
- 2020. – završena edukacija edukatora za provedbu programa Imam stav
- Aktivna nacionalna i međunarodna suradnja u području prevencije ovisnosti i smanjenja šteta; Član radnih skupina za procjenu projekata u području ovisnosti (MIZ, MZO)
- Predsjednica Povjerenstva za procjenu kvalitete projekata koji se provode u području prevencije
- 2022. Predstavljanje inspirirajuće prakse iz Hrvatske odabrane od strane češkog partnera u projektu (Odjel za ovisnost, Sveučilište Charles, 1. Medicinski fakultet) o postignutim dostignućima u implementaciji standarda kvalitete u području prevencije u okviru projekta FENIQS – EU (Palma de Mallorca, svibanj, 2022.)
- Suvoditelj RDS Biobehavioralnog istraživanja seroprevalencije HIV-a i HCV-a među osobama koje injektiraju droge (2021.-2022.)
- Sudjelovanje u provedbi Kohortnog istraživanja “Smrtnost osoba koje su liječene zbog uporabe psihoaktivnih droga u razdoblju od 2010. do 2019. godine”

Izv. prof. prim. dr. sc. KATARINA DODIG ĆURKOVIĆ, dr. med. specijalist psihijatrije, subspecijalist dječje i adolescentne psihijatrije i forenzičke psihijatrije

Zavod za dječju i adolescentnu psihijatriju, KBC Osijek

Profesorica je pročelnica Zavoda za dječju i adolescentnu psihijatriju, koji se jedini u Hrvatskoj izdvojio iz odrasle psihijatrije 2016. godine i primjer je samostalne ustrojbene jedinice koja kroz multidisciplinarni pristup u radu i organizirana 24 satna dežurstva skrbi o mladima do 18 godine života sa psihičkim poremećajima. Autorica je niza radova objavljenih u visoko citiranim časopisima sa snažnim impaktom, od kojih dva i u Lancet Psychiatry. Uže područje djelovanja je autoagresivna i suicidalna ponašanja u mladima, forenzički slučajevi i položaj djece i adolescenata u sudskoj praksi, uz farmakoterapiju. Sudjeluje kao predavač na tri fakulteta: Medicinski, Stomatološki i Pravni fakultet u Osijeku, radi kontinuirano na promociji važnosti mentalnog zdravlja mladih, kolumnistica je u Glasu Slavonije, sudionica niza projekata u inozemstvu i kod nas, u sklopu povjerenstva pri ministarstvu zdravstva je sa kolegama osigurala minimalne prostorne i kadrovske uvjete za dječju i adolescentnu psihijatriju, aktivno zagovara destigmatizaciju mentalnih poremećaja i važnost mentalnog zdravlja, kao i implementaciju kolegija mentalnog zdravlja u kurikulumu i obrazovnog sustava. Majka je Vidu koji je sada maturant Opće gimnazije i Niki koja je treća godina studija medicine u Zagrebu.

U slobodno vrijeme trenira power body i jogu, druži se sa prijateljicama, održava obiteljski vrt i htjela bi napisati novu knjigu o tome kako ne postoji savršeni roditelj niti savršeno dijete. Inače je rođena u Metkoviću, srednju školu završila u Americi i stjecajem životnih okolnosti živi i radi u Osijeku.

Doc. dr. sc. SUZANA JONOVSKA, dr. med. spec. psihijatrije

Županijska specijalna bolnica Insula, Rab

Doc.dr. sc. SUZANA JONOVSKA, dr.med. specijalist psihijatar, subspecijalist adiktolog. Zaposlena u Županijskoj Specijalnoj Bolnici INSULA na Rabu od 2008.god.; od 2014.god. do danas radi kao voditeljica Odjela za bolesti ovisnosti. Diplomirala na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 1998.god: magistrirala 2002.god.; doktorirala 2007.god. sve u istoj instituciji. Specijalistički staž iz psihijatrije provodila u KBC Zagreb; subspecijalistički ispit iz ovisnosti položila u KBC Sestre Milosrdnice u Zagrebu. Od 2018.god radi u znanstveno nastavnom zvanju docenta na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci. Grupni je psihoterapeut te EMDR psihoterapeut uz završene uvodnike iz drugih psihoterapijskih pravaca. Aktivno sudjelovala na brojnim nacionalnim i internacionalnim kongresima iz područja psihijatrije još od studentskih dana, poglavito kongrese u sklopu European Psychiatric Association (2012.-2015.); WPA-Conference on forensic psychiatry 2016.; ECNP seminar 2017. i brojne druge, od kojih izdvaja: Salzburg Weill Cornell Seminar in psychiatry (2012.)-award for excellent case presentation; ECNP School of neuropsychopharmacology, Oxford, UK (2013.); Seminar on psychosis, Lundbeck Institute Denmark. U razdoblju 2009.-2012. god. sudjelovala na projektu Genetika metabolizma fosfolipida u shizofreniji na Zavodu za biologiju Medicinskog fakulteta u Rijeci. Autorica je brojnih znanstvenih članaka objavljenih u časopisima različite, poglavito CC i SCI indeksacije. U višegodišnjem kliničkom radu sa ovisnicima različitog profila zalaže se za efikasnog liječenja istih, za bolju organizaciju cjelokupne zdravstvene skrbi za ovisnike (članica Povjerenstava Ministarstva zdravstva za supstitucijsku terapiju), za bolju koordinaciju bolničke i vanbolničke skrbi (suradnja KLA), uz brojne ostale ciljeve rada s ovisnicima s naglaskom na motivaciju, potporu, prisutnost, kvaliteta života, integracija u društvu, destigmatizaciju itd.

MARTINA MARKELIĆ, prof. sociologije

Služba za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

Martina Markelić, prof. sociologije, zaposlena u Službi za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Unutar Odjela za promicanje mentalnog zdravlja voditeljica je Odsjeka za praćenje odrednica ovisničkog ponašanja. Do 2013. godine radila je u području epidemiološkog praćenja tretmana ovisnika unutar Službe za školsku i adolescentnu medicinu, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti. U razdoblju od 2014. do 2016. bila je suradnica na projektu Zajednička akcija za smanjenje štete povezane s alkoholom JA RARHA, www.rarha.eu. Preko 15 godina sudjeluje u provedbi Europskog istraživanja o pušenju, pijenju i uzimanju droga među učenicima (ESPAD) u Hrvatskoj, a od 2019. je i njegov voditelj. U sklopu nacionalnog programa promicanja zdravlja *Živjeti zdravo* Ministarstva zdravstva sudjeluje u javnozdravstvenim akcijama promicanja zdravih stilova života u sklopu poligona zdravlja u tvrtkama.

Prof. dr. sc. MAJA MIŠKULIN, dr. med. specijalista epidemiologije, uži specijalist zdravstvene ekologije

Katedra za javno zdravstvo, Medicinski fakultet Osijek, Sveučilište u Osijeku

Prof. dr. sc. Maja Miškulin rođena je 1977. godine u Osijeku. Diplomirala je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Studij Medicine u Osijeku 2001. godine. Doktorsku disertaciju obranila je 2006. godine na Medicinskom fakultetu Osijek (MEFOS), Sveučilišta u Osijeku. Specijalizaciju iz Epidemiologije Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske završila je 2007. godine, a užu specijalizaciju iz Zdravstvene ekologije 2009. godine. Od 2001. do 2013. radila je u Zavodu za javno zdravstvo Osječko – baranjske županije. Od 2013. godine zaposlena je u punom radnom odnosu na Medicinskom fakultetu Osijek, gdje je u travnju 2022. godine izabrana u najviše znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u trajnom izboru u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, znanstvenom polju javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, znanstvenim granama epidemiologija i zdravstvena ekologija u Katedri za javno zdravstvo Fakulteta. U razdoblju od 2014. do 2020. godine obnašala je dužnost predsjednice Katedre za javno zdravstvo MEFOS-a, a od 2014. do 2017. godine i dužnost prodekanice za poslijediplomske studije MEFOS-a. Stručno se usavršavala na *Centre for Health Promotion, University of Toronto, Toronto, Kanada* (2003. godina); *London School of Hygiene and Tropical Medicine and the Centre for Health Management, Tanaka Business School, Imperial College London, University of London, London, Ujedinjeno Kraljevstvo* (2005. godina); *L'Ecole nationale de la santé publique, Rennes, Francuska* (2006. godina); *Telford College of Arts and Technology, Telford, Ujedinjeno Kraljevstvo* (2010. godina) te *Center for International Rural and Environmental Health, College of Public Health, University of Iowa, Iowa, Iowa City, SAD* (2009. i 2011. godina). Kao gostujući nastavnik u sklopu ERASMUS+ programa mobilnosti održavala je nastavu na *Lithuanian University of Health Sciences, Faculty of Public Health, Kaunas, Litva*, (2019., 2022. i 2023. godine) te *University of Szeged, Faculty of Medicine, Szeged, Mađarska*, (2019. godine). Bila je suradnica na 3 međunarodna znanstvena projekta te 2 znanstvena projekta financirana sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja RH te voditeljica nekoliko institucijskih

znanstvenih projekata i suradnica na 1 sveučilišnom znanstvenom projektu. Trenutno je suradnica na jednom istraživačkom projektu kojeg financira Hrvatska zaklada za znanost te voditeljica jednog institucijskog znanstvenog projekta. Osim na svim studijskim programima Medicinskog fakulteta Osijek, kao vanjski suradnik sudjeluje u izvođenju nastave na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek te Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek. Do sada je bila mentor 13 završnih, 30 diplomskih, 1 poslijediplomskog specijalističkog rada i 4 doktorska rada te je bila komentor 5 doktorskih radova. Članica je uređivačkih odbora časopisa Journal of Health Sciences, Hrana u zdravlju i bolesti te gost-urednik posebnog broja časopisa Nutrients. Šire područje njezinog znanstveno-stručnog interesa je javno zdravstvo.

**IRENA ROJNIĆ PALAVRA, dr. med. specijalista psihijatrije,
subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti, univ. mag. admin.
Sanit**

Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“ Zagreb

Irena Rojnić Palavra rođena je u Puli 1983. Diplomirala je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2008. 2009. polaže stručni ispit te se zapošljava u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. 2015. završava specijalizaciju iz psihijatrije, a 2017. stječe titulu sveučilišne magistre menadžmenta u zdravstvu. Do 2016. radila je na području javnog zdravstva. Vodila je Odsjek za prevenciju ovisnosti o duhanu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Bila je članica nekoliko stručnih skupina Ministarstva zdravstva i Europske komisije na području duhana, predsjednica Nacionalnog povjerenstva za borbu protiv pušenja te hrvatska kontaktna točka za duhan Svjetske zdravstvene organizacije. Od 2016. radi u Dnevnoj bolnici za ovisnosti Klinike za psihijatriju Sv. Ivan, ponajviše na području ovisnosti o duhanu te internetu i videoigrama. Uži specijalist alkoholizma i drugih ovisnosti postaje 2020. Kao terapeut Kluba liječenih alkoholičara Zaprešić radi od 2012. Doktorand je na poslijediplomskom znanstvenom studiju Biomedicina i zdravstvo. Članica je Upravnog odbora Hrvatskog društva za ovisnosti, Sekcije adiktološke psihijatrije Svjetskog psihijatrijskog udruženja te Odbora Sekcije mladih psihijatara Svjetskog psihijatrijskog udruženja. Jedan je od osnivača Radne skupine za bolesti uzrokovane psihoaktivnim tvarima Europske federacije specijalizanata psihijatrije, koje je 2015/2016 bila član Nadzornog odbora. Bila je suorganizatorica mreže NECPAM (Network of Early Career Professionals working in the area of Addiction Medicine) i koordinator mreže YPN (Young Psychiatrists' Network) za Hrvatsku. Bivša je predsjednica Sekcije mladih psihijatara Hrvatske Hrvatskog psihijatrijskog društva. Sudjelovala je u provođenju kliničkih studija i međunarodnih istraživanja. Autor je više stručnih i znanstvenih radova uz povremeno recenziranje za stručne časopise. Sudjelovala je u organizaciji više stručnih i znanstvenih skupova. Angažirana je na području razmjene mladih stručnjaka internacionalno. Stalni je sudski vještak iz psihijatrije. Od ostalih interesa: sport, priroda, čitanje, glazba, putovanja...

POZVANA PREDAVANJA

1.

„Prevalancija HIV-a, hepatitisa C i rizičnih ponašanja kod osoba koje injektiraju droge u Hrvatskoj“

JOSIPA LOVORKA ANDERIĆ

Odjel za programe i strategije

Služba za suzbijanje zlouporabe droga

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Kontakt: josipa.lovorka-andreic@hzjz.hr

Prezentacija u prilogu!

2.

„Moderne ovisnosti među mladima“

KATARINA DODIG ĆURKOVIĆ

Zavod za dječju i adolescentnu psihijatriju

KBC Osijek

Kontakt: katarina5dodig@gmail.com

Cilj predavanja je podsjetiti na opasnosti trenda novih ovisnosti među mladima koje sve više zaokupljaju pozornost psihijatrijskih Službi.

Prezentacija u prilogu!

3.

„Rizici za neuspjeh u liječenju ovisnosti - predstavljanje programa liječenja različitih ovisnosti u Županijskoj specijalnoj bolnici Insula Rab“

SUZANA JONOVSKA

Županijska specijalna bolnica Insula, Rab

Kontakt: suzana.jonovska@gmail.com

Cilj: Prikazati integrativne i personalizirane programe liječenja ovisnosti o alkoholu i psihoaktivnim sredstvima.

Prezentacija u prilogu!

4.

„Ponašajne ovisnosti – prikaz rezultata ESPADA-a“

MARTINA MARKELIĆ

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Kontakt: martina.markelić@hzjz.hr

Prezentacija u prilogu!

5.

„Rizični čimbenici najznačajnijih ponašajnih ovisnosti“

MAJA MIŠKULIN

Katedra za javno zdravstvo, Medicinski fakultet Osijek, Sveučilište u Osijek

Kontakt: miskulin.maja@gmail.com

Danas se smatra kako su ponašajne ovisnosti, upravo ovisnosti 21. stoljeća te kako je njihov nastanak vezan uz suvremeni način života. Najznačajnije moderne ovisnosti uključuju: ovisnost o kockanju, ovisnost o internetu, ovisnost o kupovini, ovisnost o seksu, ovisnost o radu, ovisnost o hrani, ovisnost o mršavljenju te ovisnost o sportu odnosno vježbanju. Sve spomenute ponašajne ovisnosti imaju neke zajedničke rizične čimbenike koji su važni za razumijevanje njihova nastanka ali i za razvoj ciljanih preventivnih programa usmjerenih ka sprječavanju njihova nastanka. Slijedom navedenog, cilj ovog predavanja je razjasniti rizične čimbenike za nastanak ponašajnih ovisnosti te njihovu važnost u planiranju specifičnih javnozdravstvenih preventivnih programa za sprječavanje njihova nastanka u različitim vulnerabilnim populacijama.

Prezentacija u prilogu!

6.

„Ovisnost o internetu: Kako ukrotiti zmaja?“

IRENA ROJNIĆ PALAVRA

Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“ Zagreb

Kontakt: irojnicpalavra@gmail.com

Uz kratak teoretski osvrt na temu rizičnih čimbenika za razvoj ovisnosti o internetu i samom fenomenu navedene ovisnosti, planirano je aktivno uključanje sudionika skupa u raspravu kroz prikaz nekoliko „slučajeva“ iz kliničke prakse. Govorit ćemo o liječenju ovisnosti o internetu kod osoba s komorbidnim duševnim zbivanjima, o ovisnosti o različitim internetskim sadržajima, o frustracijama i nedoumicama terapijskog tima, kao i o drugim stečenim iskustvima. Pokušat ćemo iznaći sveobuhvatna „rješenja“ prikazanih kliničkih pitanja i dobiti dublji uvid u problematiku ove kompleksne ovisnosti.

Prezentacija u prilogu!

USMENA IZLAGANJA

1.

„Kockanje unutar gaminga – novi trendovi u igrama na sreću“

DAVOR BODOR, SVIJETLANA AKIK, ANA RAKIĆ, IGOR FILIPČIĆ, VLADIMIR GROŠIĆ

Igre na sreću u užem smislu obuhvaćaju aktivnosti koje su regulirane zakonom o igrama na sreću koji prepoznaje lutrijske igre, igre na aparatima, sportsko klađenje i igranje ruleta. Međutim, svjedoci smo kako se u posljednjih godinu dana i u ovom području pojavljuju novi trendovi odnosno nove kockarske aktivnosti, koje po svojoj strukturi zadovoljavaju definiciju igre na sreću mada kao takve nisu još uvijek formalno prepoznate. Jedna od takvih aktivnosti je klađenje na igrače unutar multiplayer videoigara, gdje se korisnici klade na pobjednika videoigre ulažući najčešće kriptovalute. Opisane pojave mogu se objasniti i sve izraženijom digitalizacijom proizvoda kockarske industrije, pa tako ne samo da imamo sve veću pojavu ljudi koji kockaju na online casinu, nego imamo i ranije navedenu novu platformu za kockanje koja ne samo definirana nego niti nije niti dovoljno regulirana. U predavanju će se predstaviti novi trendovi kada su u pitanju igre na sreću te će se prenijeti i kliničko iskustvo rada s ovom populacijom pacijenata kroz prikaz slučaja iz Dnevne bolnice za ovisnost o kockanju Klinike za psihijatriju Sveti Ivan.

Prezentacija u prilogu!

2.

„Preventivni program i publikacija: „Kako ne utopiti mladost u alkoholu“

SINIŠA BRLAS

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije od 2021. do 2023. godine provodi preventivni program „Kako ne utopiti mladost u alkoholu“. Ovdje se predstavljaju navedeni program i istoimena publikacija. Globalni cilj programa je osnažiti samozaštitne kapacitete mladih u Virovitičko-podravskoj županiji u prevenciji ovisnosti i afirmaciji zdravlja, dok su specifični ciljevi usmjereni educiranju mladih o štetnom djelovanju alkohola na zdravlje i ponašanje (osobito u prometu) i povezanosti pijenja alkohola i razvoja ovisnosti, osnaživanju međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti te motiviranju mladih za volontiranje u zajednici i afirmiranje zdravih životnih stilova u slobodnom vremenu. Naglasak je na prevenciji i suzbijanju pijenja alkohola mladih, jednog od rizika koji mlade uvode u svijet štetne zloupotrebe sredstava ovisnosti. Važan segment je sljedivost aktivnosti pa se ovaj program nadovezuje na aktivnosti prethodnih projekata koji su u mrežu međusektorske suradnje povezali i u toj suradnji osnažili različite dionike u prevenciji i suzbijanja ovisnosti. Iskorišteni su potencijali suradnika i partnera u programu kako bi što uspješnije bila provedena specifična edukacija mladih u zajednici i školama, i to kroz suradnju s voditeljima školskih preventivnih programa, policijom i klubovima liječenih alkoholičara kao suradnicima i partnerima u programu. Uz superviziju organiziranu od strane provoditelja te unutarnju i vanjsku evaluaciju procesa i ishoda, partneri i suradnici prenose mladima specifična znanja i informacije te ih osnažuju u samozaštitnim ponašanjima. Pripremljeni su publikacija i plakat koji su dodana vrijednost programu jer doprinose trajnosti preventivnog djelovanja među mladima. Publikacija „Kako ne utopiti mladost u alkoholu“ interdisciplinarni je skupine autora (psiholog, liječnik, pedagog, socijalni pedagog i prometni stručnjak). U formi je vodiča za mlade džepnog formata i besplatno je podijeljena mladima tijekom provedbe aktivnosti u programu. Svima je dostupna u elektroničkom obliku na internetskoj stranici provoditelja. Plakat u B1 formatu istaknut je u prostorima u kojima se provodi edukacija mladih.

Prezentacija u prilogu!

3.

„Nacionalna strategija na području ovisnosti“

ANTE CVITKOVIĆ, LUKA CVITKOVIĆ

Nacionalna strategija na području ovisnosti Cvitković Ante¹, Cvitković Luka²
¹Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet Osijek
²Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo
²Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“

Nova strategija prepoznaje ovisnosti koje su u sve većem porastu kao što su ovisnosti o internetu, društvenim mrežama i internetskim igrama. Poseban akcent je na ovisnostima o novim psihoaktivnim tvarima. Ovisnosti o kockanju, klađenju, igrama na sreću, visokorizičnoj uporabi alkohola ili pušenju su neke od starih ovisnosti koji su bile razmatrane pojedinačnim strategijama, a nova strategija je zamišljena kao jedinstveni akt strateškog planiranja koji će biti usmjeren na sve vrste ovisnosti, posebice na ovisnosti o drogama, alkoholu, duhanu te na ponašajne ovisnosti, s naglaskom na igranje igara na sreću i prekomjerno korištenje interneta. Ciljevi su :

- smanjena potražnja i dostupnost ilegalnih sredstava ovisnosti
- unaprijeđena zaštita zdravlja i sigurnost stanovništva
- smanjeni zdravstveni, socijalni i društveni rizici i štete
- smanjenje ponude i potražnje droga, štetne uporabe alkohola, prevalencije pušenja, kao i pojave ponašajnih ovisnosti
- uporaba različitih sredstava ovisnosti i pojave ponašajnih ovisnosti u okvirima društveno prihvatljivog rizika
- komunikacija i suradnje među institucijama
- učinkoviti preventivni programi
- izbor između supstitucijske terapije ili dugotrajnog boravka u terapijskoj zajednici
- rana intervencija i diversifikaciju opcija tretmana - e-zdravstvo
- dnevni programi rehabilitacije.

Prezentacija u prilogu!

4.

„Prevenција rizičnih ponašanja korisnika tretmana poludnevnog boravka“

MARTINA GLAVIĆ, MARTINA NIKOLIĆ, IVAN ČALETA

Socijalna usluga poludnevnog boravka (pružatelj usluge je Centar za nestalu i zlostavljano djecu) namijenjena je djeci i mladima s problemima u ponašanju. Ta ponašanja razlikuju se kako intenzitetom i trajanjem, tako i manifestacijom i složenosti. Nerijetko se u svome radu susrećemo s rizičnim ponašanjima i pojavnim oblicima kod naših korisnika. U socijalno - pedagoškom tretmanu poludnevnog boravka intenzivno se radi na razvijanju prosocijalnog ponašanja te prevenciji pojavnosti rizičnih ponašanja. Naglasak je na zaštiti naših korisnika i stvaranju odgovarajućih socijalnih kompetencija uz pomoć kojih se djeca mogu nositi s poteškoćama u svome okruženju. Nadam se da ću dobiti mogućnost predstaviti rad u poludnevnom boravku i razmijeniti iskustva s ostalim stručnjacima i predavačima. Povezali bismo tematiku s temom simpozija i kroz kratki osvrt prikazali iskustvo rada u poludnevnom boravku s naglaskom na prevenciju rizičnih ponašanja kod korisnika u tretmanu poludnevnog boravka u Slavonskom Brodu.

Prezentacija u prilogu!

5.

„Važnost grupne psihoterapije u liječenju alkoholizma“

MONIKA GOLEMOVIĆ MIKIĆ

Grupna psihoterapija predstavlja posebno važan oblik liječenja ovisnika o alkoholu, kao i o drugim ovisnostima radi specifične strukture i potrebe povezivanja/pripadanja grupi. Brojni fenomeni grupe kao što su identifikacija, zrcaljenje i sl. pomažu boljem prihvaćanju same bolesti, poboljšavaju uvid u problematiku, stvaraju mrežu podrške i potrebite pomoći što je osobito važno i za obitelj bolesnika. Nerijetko se primjećuje otpor prema grupi tj. u ovom slučaju klubu naročito u počecima liječenja te je važno educirati članove zašto je grupa važna i koje su njezine dobrobiti., tj. zašto se još uvijek smatra temeljem liječenja ovog tipa bolesti.

Prezentacija u prilogu!

6.

„Cjelovit pristup čovjeku po načelu gostoljubivosti“

OLIVERA GRGIĆ, MARIJANA BOGADI, MARISTELA ŠAKIĆ, IVANA MIHIĆ, SANJA BABIĆ, MANDICA BOŽIĆ, MATEJA IVANIŠEVIĆ, ZORAN KR PAN, MARINA BOŠKOVIĆ, IVICA RAZUMOVIĆ, IVANA PAVLOVIĆ TOMIĆ, LUCIJA BIJELIĆ, HELENA DAKIĆ, ANA MARIĆ

Bolnica „Sveti Rafael“ u Strmcu kraj Nove Gradiške jedina je katolička bolnica u Hrvatskoj unutar javnozdravstvenog sustava. Djeluje od 2011.godine, kada ju je osnovao bolnički red Milosrdna braća Sveti Ivan od Boga, a koja omogućava liječenje i skrb za psihijatrijske i palijativne pacijente. U duhu karizme gostoljubivosti svaki se pacijent smatra gostom te mu se pristupa kao osobi s dostojanstvom, poštujući njegovu biološku, psihološku, socijalnu i duhovnu dimenziju. Utemeljeno u vrijednostima Reda- poštovanja, odgovornosti, kvalitete i duhovnosti- multidisciplinarni tim pacijentu-ovisniku prilazi kao gostu poštujući njegovu jedinstvenost, uzimajući u obzir međusobne različitosti. Formiranjem plana liječenja psihijatrijskom pacijentu-ovisniku, osim liječnika, medicinskih sestara, tehničara i njegovatelja, pristupaju i ostali članovi psihijatrijskog tima, psiholozi, fizioterapeuti, radni terapeuti, bolnički duhovnik, socijalni radnik, socijalni pedagog. Svaki pacijent kroz plan liječenja postavlja svoje individualne ciljeve te tako preuzima aktivnu ulogu u traženju rješenja svojih poteškoća kako bi adekvatnije funkcionirao u svojoj zajednici. U ovom izlaganju želi se prikazati djelovanje bolnice Sveti Rafael i rad s pacijentima-ovisnicima s obzirom na izazove s kojima se susrećemo, kao i prepoznata rješenja kojima smo doskočili navedenim izazovima te našu perspektivu u daljnjem radu na tom području.

Prezentacija u prilogu!

7.

„Mladi i moderne tehnologije“

BERNARDA KIRCHOFER

Iako ne postoji univerzalna definicija ovisnosti o Internetu te sam fenomen ovisnosti o Internetu ne postoji kao službena dijagnoza u priznatim svjetskim klasifikacijama bolesti i poremećaja, istraživanja pokazuju rastući trend ponašajnih problema kada je u pitanju korištenje Interneta, ali i modernih tehnologija općenito. Pretjerana upotreba Interneta povezana je s raznim zdravstvenim, ali i problemima u socijalnom funkcioniranju. Osim interesa za terminologiju, modalitete, prevalenciju i tretmane prekomjernog korištenja Interneta, istraživači su pokazali interes i za rizične i zaštitne faktore koji doprinose razvoju tog problema, kao što su individualni čimbenici i osobine ličnosti, demografska obilježja i širi psihosocijalni kontekst. Kroz usmeno izlaganje pružit će se pregled dosadašnjih spoznaja o rizičnim i zaštitnim čimbenicima kada je u pitanju razvoj ovisnosti o Internetu te će se predstaviti preliminarni rezultati anketnog istraživanja koji se tiču korištenja Interneta i modernih tehnologija, a koje je provedeno početkom listopada ove godine među učenicima srednjih škola u Slavonskom Brodu.

Prezentacija u prilogu!

8.

„Detektirana konzumacija marihuane kroz rad s počiniteljima kaznenih i prekršajnih djela“ – prikaz iskustva iz prakse Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područni ured Đakovo

PETRA KNEŽEVIĆ

Tijekom 2023. godine u Hrvatskom zavodu za socijalni rad, Područni ured Đakovo detektirano je kako 1/5 maloljetnih počinitelja kaznenih djela, čini kaznena djela "neovlašteno posjedovanje, proizvodnja i trgovina drogama". Dio detektiranih maloljetnih konzumenata marihuane detektiran je jer su počinili prekršaj opisanog u članku 64. Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga i svima je izrečena odgojna mjera sudski ukor. Detektirani maloljetni počinitelji kaznenih djela "neovlašteno posjedovanje, proizvodnja i trgovina drogama" u 2023. godini su osobe muškog spola, žive sa oba roditelja, 2/3 su učenici srednje škole, a 1/3 su završili trogodišnju srednju školu, stambeni i materijalni status obitelji je adekvatan. Za ova kaznena djela Sud je izricao odgojne mjere posebne obveze da se uz suglasnost maloljetnikovog zakonskog zastupnika podvrgne postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti, u 1/10 postupaka. Za sada za navedena kaznena djela, koja su počinjena 2022. godine u 30% postupaka još nije donesena presuda suda, iako su postupci prema maloljetnim počiniteljima žurni.

Prezentacija u prilogu!

9.

„Učestalost i navike pušenja među članovima kluba liječenih alkoholičara“

KATARINA MARIĆ BERAKOVIĆ, BERNARDA KIRCHOFER

Cilj: Cilj ispitivanja bio je uvid u navike i učestalost pušenja među članovima Klubova liječenih alkoholičara Brodsko posavske županije

Ustroj studije: Presječno istraživanje

Ispitanici i metode: U istraživanju je sudjelovalo 45 članova od kojih je njih 38 liječenih alkoholičara/ki, a 7 članova su pratnje. Anketni upitnik sastojao se od pitanja koja se odnose na sociodemografska obilježja sudionika, trajanje članstva u KLA te ukupno 12 pitanja vezanih uz učestalost i navike konzumiranja cigareta. Posljednji dio upitnika sadržavao je validirani FTND (Fagerstrom Test for Nicotine Dependence) 1 test koji se sastoji od šest pitanja zatvorenog tipa kojima se procjenjuje količina, kompulzija i ovisnost.

Rezultati: od ukupno 45 sudionika istraživanja, 55,6% ispitanika je muškog spola. Prosječna dob sudionika je 56,5 godina. 66,67% ispitanika su pušači, 68,89% puši od školske dobi, 30% puši više od kutije cigareta na dnevnoj razini. Kao glavne razloge pušenja, svakodnevni pušači navode osobno zadovoljstvo, naviku te smanjenje stresa i nervoze. 26,67% ispitanika bi željelo prestati pušiti. Odgovori naših ispitanika ukazuju da je pušenje povezano uz pijenje alkohola (81,48%), ali u apstinenciji ne puše manje. 55,55% procjenjuje da je pušenje manje zlo od alkohola a 70,37% navodi da je teško prestati pušiti. Prosječna razina ovisnosti o nikotinu na razini grupe ukazuje na umjerenu ovisnost s većom ovisnosti među mlađim ispitanicima. Nisu dobivene spolne razlike u razini ovisnosti. Zaključak: Našim istraživanjem željeli smo dobiti uvid u učestalost i navike pušenja kod članova naših KLA i njihove pratnje. Više od polovice naših ispitanika su pušači, u prosjeku, umjerene razine ovisnosti. Ispitanici mlađe životne dobi u ovom uzorku imaju veću razinu ovisnosti o nikotinu. Dobiveni podaci korisni su za planiranje budućih aktivnosti u Zajednici KLA.

Prezentacija u prilogu!

10.

„Pušenje cigareta, e-cigareta i marihuane među učenicima u Hrvatskoj“

ROBERTO MUŽIĆ, LARA PETKOVIĆ, MAJA VALENTIĆ, ANA IŠTVANOVIĆ, DIJANA MAYER, IVANA PAVIĆ ŠIMETIN

Uvod: Cilj ovog rada je ukazati na trendove u pušenju cigareta i marihuane među učenicima u Hrvatskoj kao i na situaciju s e-cigaretama kao novom području istraživanja. Metode: Hrvatski zavod za javno zdravstvo od 2002. godine provodi međunarodno Istraživanje o zdravstvenom ponašanju učenika (HBSC, Health Behaviour in School-aged Children). Posljednji val istraživanja proveden je u proljeće 2022. godine. Podaci iz istraživanja HBSC za 2022. pružaju jedinstveni uvid u trenutno zdravlje i zdravstveno ponašanje učenika. Istraživanje je provedeno anonimnim i dobrovoljnim anketiranjem više od 4.500 učenika 5. i 7. razreda osnovne škole i 1. razreda srednje škole na proljeće 2022. Rezultati: Od 2010. do 2018. zabilježen je blagi trend pada pušenja u zadnjih 30 dana (trenutačno pušenje), s 38% učenika oba spola u dobi od 15 godina u 2010. na 26,5% dječaka i 24% djevojčica u 2018. Trend pada u 2022. nastavio se za dječake, dok je udio djevojaka nešto veći u odnosu na 2018. Novo pitanje uvedeno u istraživanje 2022. godine pokazalo je da su 32,6 % učenika u dobi od 15 godina i 43,8 % petnaestogodišnjih učenika nekad u životu probali e-cigarete. U zadnjih 30 dana uoči provedbe istraživanja, e-cigarete je koristilo 21,3% učenika od 15 godina i 28,8% učenika iste dobi. Nije bilo značajne promjene u korištenju marihuane tijekom života od 2002. do 2022. za djevojčice (11-14%), dok se smanjio udio dječaka koji su tijekom života koristili marihuanu (16-19% 2002.-2018. 12 % u 2022.). Ovo je prvi put da je veći udio učenika koji su u životu konzumirali marihuanu za djevojčice nego za dječake. Zaključak: Pušenje cigareta u ranijoj životnoj dobi povećava rizik za pušenje marihuane, a marihuana je najčešće prva ilegalna psihoaktivna tvar s kojom se susreću naši mladi. Ulogu e-cigareta tek treba istražiti. Nužni su posebni preventivni programi usmjereni suzbijanju pušenja, e-cigareta i marihuane u školskoj dobi.

Prezentacija u prilogu!

11.

„Rizični faktori za razvoj video igara – pogled Centra za sigurniji Internet“

MARTINA NIKOLIĆ, IVAN ČALETA

U svom izlaganju osvrnut ćemo se na određene rizične faktore za razvoj poremećaj video igara. Naglasit ćemo ulogu stručnjaka u tom području i prezentirati naša iskustva u radu s djecom u Centru za sigurniji internet te iskustva sa savjetodavne linije, odnosno helpline.

Prezentacija u prilogu!

12.

„Izazovi u psihosocijalnom tretmanu ovisnosti u terapijskim zajednicama“

GLORIJA ODOBAŠIĆ

Tema mog završnog specijalističkog rada bila je "Izazovi u psihosocijalnom tretmanu ovisnosti u terapijskim zajednicama", a isti prikazuje rezultate kvalitativnog istraživanja dobivene analizom sadržaja prikupljenog tijekom intervjua provedenih sa zaposlenima u četiri terapijske zajednice u Hrvatskoj. Tema se bavi odgovorima na pitanja koja su obilježja terapijskih zajednica, koje su to prednosti i nedostaci posla u terapijskoj zajednici te najveće poteškoće s kojima se suočavaju zaposleni u terapijskim zajednicama i dr.

Prezentacija u prilogu!

13.

„Uloga javnog zdravstva u prevenciji ovisnosti“

GORAN PAVIĆ, ANTE CVITKOVIĆ, IGOR IVIĆ HOFMAN

Uvod: Bolesti ovisnosti su kronična i recidivirajuća zdravstvena stanja u kojima osoba ne može funkcionirati na ispravan način, ako ne koristi određenu psihoaktivnu supstanciju ili ako ne čini neku opsesivnu aktivnost, no korištenjem psihoaktivnih supstancija ili činjenjem neke opsesivne ovisne aktivnosti osoba sve više zapada u tzv. začarani krug bolesti ovisnosti uz kontinuirano pojačanje ovisnosti o nečemu. Metode rada: Deskriptivna SWOT analiza uloge javnog zdravstva u prevenciji bolesti ovisnosti uz prikaz korelacije snaga (S) spram prijetnji (T), te prikaz korelacije slabosti (W) spram šansi (O). Rezultati: Bolesti ovisnosti mogu biti bolesti ovisnosti o psihoaktivnim supstancijama ili nesupstancijske bolesti ovisnosti. U skupini bolesti ovisnosti o psihoaktivnim supstancijama postoji podskupina bolesti ovisnosti o legalnim supstancijama (alkohol, duhan i duhanske prerađevine, psihoaktivni lijekovi) te podskupina bolesti ovisnosti o ilegalnim supstancijama. Terminološki izraz "droge" u smislu definiranja psihoaktivnih supstancija nije terminološki potpuno ispravan te je ispravnije govoriti o psihoaktivnim supstancijama. U skupinu bolesti nesupstancijske ovisnosti ubrajaju se razne opsesivne aktivnosti od kojih osoba postane ovisna prema toj aktivnosti (korištenje elektroničkih uređaja, igranje video igara, objave na društvenim mrežama, prikupljanje like-ova na društvenim mrežama, kockanje), te ne može ispravno funkcionirati ako ne čini te aktivnosti, a činjenjem tih aktivnosti dublje upada u stanje ovisnosti. Uloga javnog zdravstva je da osobama koje još nisu ovisne o nečemu da ukaže na štetne posljedice ovisnosti, da djeluje preventivno da do ovisnosti ne dođe, a osobama koje su ovisne da pomogne da prebrode krize, da spriječi dublje upadanje u stanje ovisnosti, da pokuša ovisne osobe izliječiti od ovisnosti, te da ih dugoročno prati glede mogućih recidiva ovisnosti. Zaključci: Javno zdravstvo kao grana medicine ima obvezu i odgovornost da djeluje preventivno, da svojim aktivnostima spriječi pojavu ovisnosti pravovremenim i adekvatnim mjerama koje treba da ukažu prijemčivim osobama na sve štetnosti ovisnosti, sa ciljem da ih odvratiti od uzročnika ovisnosti, te da osobama koje su već u stanju ovisnosti pomogne da prebrode stanja krize, da spriječi dublje upadanje u stanje ovisnosti tj. dublje upadanje u začarani krug ovisnosti, te da ih dugoročno prati zbog očekivanih recidiva u

bolestima ovisnosti. Javno zdravstvene mjere u oblasti bolesti ovisnosti su moćan alat u rukama stručnjaka, od kojih ovisi zdravlje pučanstva u oblasti bolesti ovisnosti, kao stanje psiho-fizičke i socijalne ravnoteže, a ne samo odsustvo bolesti.

Prezentacija u prilogu!

14.

„Tolerancija distresa i regulacija emocija – tehnike 3. vala kognitivno – bihevioralnih terapija“

TATJANA PRVULOVIĆ MIRKOVIĆ

Ovisnička ponašanja možemo promatrati kao disfunkcionalna ponašanja; oblike kontrole neugodnih emocija i poriva te je za njihovo prevladavanje i prevenciju važno ovladati vještinama upravljanja teškim emocionalnim stanjima i pulzijama. U ovom izlaganju pokazat ću bihevioralne tehnike prve pomoći i preživljavanja za nošenje sa emocionalnim kriznim stanjima, vještine tolerancije distresa, tehnike prevladavanja disfunkcionalnih impulsa i pulzija te načine prihvatanja i promjene emocionalnih odgovora.

Prezentacija u prilogu!

15.

„Značaj praćenja intoksikacija u Klinici za dječje bolesti Zagreb“

ANA ISAURA RADOŠ

Od 2019. g. socijalni radnici Klinike za dječje bolesti Zagreb prate i bilježe te obavještavaju nadležne službe o slučajevima intoksikacija maloljetnika koji po prijemu ostaju hospitalizirani na Odjelu toksikologije. Ranije se o istome obavještavalo u slučaju postojanja indikacija za postupanje ustanova socijalnog rada ili drugih službi. Kroz praćenje broja hospitaliziranih maloljetnika uslijed intoksikacije alkoholom i/ili sredstvima ovisnosti, kao i (ne)namjernim ingestijama lijekova te drugim supstancama, možemo mnogo saznati o našoj djeci lako bez provedenog istraživanja ne možemo govoriti o korelacijama i utjecajima, moguće je kroz dokumentaciju pratiti dinamiku pojave konzumiranja sredstava ovisnosti, najčešća sredstva intoksikacija, obiteljske prilike maloljetnika te porast broja zabilježenih intoksikacija. Osim toga postoji jedan vrlo značajan element: praćenje ponovljenih prijema i/ili hospitalizacija uslijed intoksikacije, a pri čemu se suradnjom medicinskog osoblja i socijalnog radnika može identificirati najranjivije maloljetnike koji se nalaze u rizičnoj skupini mladih s problemima ovisnosti. Na ovaj način omogućuje se procjena intenziteta i vrste mjera, o kojima Klinika može obavijestiti nadležne službe. Nažalost, zbog nefleksibilnog sustava, brze reakcije usporavaju se zbog pitanja ovlasti i propisanog reda postupaka, pri čemu se procjena mora ponoviti u za to ovlaštenoj službi prije određivanja realizacije neke mjere. Socijalni radnik u Klinici, zajedno s obitelji, pratnjom maloljetnika i liječnicima može procijeniti radi li se o incidentnoj situaciji, koja se onda na takav način i opisuje, te maloljetnik dobiva informaciju o posljedicama i ozbiljnosti svog postupka, što se može smatrati dobrom prevencijom daljnjeg eksperimentiranja sa sredstvima ovisnosti. S druge strane, često se saznaje o mnogo dubljoj problematici u maloljetnikovom užem i širem okruženju. Iako su u najmanjem broju, poražavajuće je navesti ponovljene hospitalizacije maloljetnika koji su nadomak punoljetnosti, a kod kojih je ovisnost uznapredovala do te mjere da postoji veliki rizik za njihov život nakon stjecanja punoljetnosti, gdje nisu više glavni fokus različitih službi. Liječnici i medicinske sestre Odjela toksikologije također prate kretanje podataka vezano za sve intoksikacije

te ulažu putem stručnih radova i provođenjem istraživanja trud u osvještavanje javnosti, roditelja i pacijenata o temi ovisnosti. Osim iznimno vrlo važne teme ovisnosti kod mladih, ovakva suradnja medicinske i socijalne perspektive pokazuje vrijedan primjer dobre prakse – udruživanje multidisciplinarnih resursa i znanja za identificiranje i targetiranje rastućeg problema ovisnosti s kojim se suočavaju naša djeca i mladi.

Prezentacija u prilogu!

16.

„Prikaz radionica za podršku mentalnom zdravlju održanih u sklopu Projekta: Unapređenje suradnje Nastavnog zavod za javno zdravstvo Brodsko – posavske županije i Klubova liječenih alkoholičara: „Odlučno i zajedno za bolje sutra“

JELANA TADIĆ

Prema definiciji alkoholičar je čovjek ovisan o alkoholu, a ovisnost o alkoholu vezana je za lošu kontrolu nad popijenom količinom pića, izaziva promjene u tijelu, u ponašanju, u ličnosti i obitelji ovisnika o alkoholu.. Osnovni cilj liječenja je postići apsolutnu apstinenciju od alkohola te uspješan povratak bolesnika u njegovu prirodnu sredinu. U ostvarivanju tog cilja veliku pomoć predstavljaju klubovi liječenih alkoholičara (KLA). Uz ostvarivanje apstinencije, cilj liječenja ovisnika o alkoholu je promijeniti način života te stil življenja osobe. Upravo s tim ciljem u sklopu projekta Unapređenje suradnje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije i Klubova liječenih alkoholičara: „ODLUČNO I ZAJEDNO ZA BOLJE SUTRA” održano je 5 radionica za podršku mentalnom zdravlju. Prvi dio radionica bio je usmjeren na rad na sebi te osobni rast i razvoj. Način na koji osoba doživljava sebe važna je sastavnica ličnosti, posebno zbog toga što je pojam o sebi te slika koju imamo o sebi, povezana s percepcijom drugih osoba, situacija i pogleda na svijet. Važno je da osoba shvati tko je, uvidi vlastitu vrijednost te ukoliko se pokaže potreba, radi na poboljšanju samopoštovanja. Drugi dio radionica bio je usmjeren na uspostavu kvalitetnih interpersonalnih odnosa, gdje je naglasak na komunikaciji. Uspješna komunikacija od iznimne je važnosti u svim socijalnim situacijama, stoga je važno raditi na poboljšanju komunikacijskih vještina, kako bismo povećali kvalitetu vlastitog života. Ovim radom predstaviti će se radionice provedene u sklopu projekta Unapređenje suradnje Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije i Klubova liječenih alkoholičara: „ODLUČNO I ZAJEDNO ZA BOLJE SUTRA” čiji je cilj bio unaprijediti mentalno zdravlje članova Klubova liječenih alkoholičara (KLA).

Prezentacija u prilogu!

17.

„Rizični čimbenici konzumacije alkohola među hrvatskim učenicima“

MAJA VALENTIĆ , TONKA KARIN, LUKA ŠIMETIN, LARA PETKOVIĆ,
FILIP ŠIMETIN, MIRJANA KUJUNDŽIĆ TILJAK

Ciljevi: Analizirati dobne i spolne obrasce konzumacije alkohola među hrvatskim učenicima te povezanost konzumacije alkohola sa školskim, vršnjačkim, obiteljskim okruženjem te utjecajem pandemije COVID-19. Metode: Podaci su prikupljeni iz Istraživanja o zdravstvenom ponašanju učenika (Health Behaviour in School-aged Children, HBSC) provedenog 2022. godine u Hrvatskoj, u kojem je sudjelovalo 5338 učenika. U analizi je korišten Pearsonov hi-kvadrat test i multivarijatna logistička regresija. Rezultati: Dječaci su pili alkohol više od djevojaka u dobi od 11 godina, dok su se djevojke u dobi od 13 i 15 godina izjednačile s dječacima u konzumaciji alkohola. Pijenje alkohola barem jednom u životu pozitivno je povezano s osjećajem školskog pritiska kod 11-godišnjih djevojaka i dječaka, s negativnim utjecajem COVID-19 na mentalno zdravlje u 13- i 15-godišnjih djevojaka te s negativnim utjecajem COVID-19 na cjelokupan život kod 15-godišnjih dječaka. Trenutno pijenje alkohola pozitivno je povezano s hospitalizacijom člana uže obitelji zbog COVID-19 kod 11-godišnjih djevojaka, osjećajem slabe podrške vršnjaka kod 13-godišnjih dječaka, otežanom komunikacijom s ocem kod 15-godišnjih djevojaka, negativnim utjecajem COVID-19 na mentalno zdravlje kod 13-godišnjih djevojaka i negativnim utjecajem COVID-19 na cjelokupan život kod dječaka od 15 godina. Pijanstvo barem jednom u životu pozitivno je povezano s negativnim utjecajem COVID-19 na mentalno zdravlje kod 13- i 15-godišnjih djevojaka te s pozitivnim i neutralnim utjecajem COVID-19 na cjelokupan život kod 15-godišnjih djevojaka.

Zaključak: Preventivne aktivnosti trebale bi ponuditi sustave podrške za smanjenje negativnog utjecaja COVID-19, s posebnim osvrtom na potrebe djevojaka.

Prezentacija u prilogu!

POSTER PREZENTACIJE

1.

„Iskustva svakodnevnog funkcioniranja partnerica i supruga ovisnika o alkoholu i osobna samo-procjena kvalitete“

DAŠA POREDOŠ LAVOR, SENKA SLIVAR

Iskustva svakodnevnog funkcioniranja partnerica i supruga ovisnika o alkoholu i osobna samo-procjena kvalitete života dr. sc. Daša Poredoš Lavor, dipl. soc. rad. Novi život d.o.o. Sisak – Savjetovanje u vezi s brakom i obitelji Prim. dr. sc. Senka Slivar, dr. med. spec. fizikalne medicine i rehabilitacije Toplice Lipik – Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Rad prikazuje iskustva svakodnevnog funkcioniranja partnerica i supruga ovisnika o alkoholu i osobnu samo-procjenju kvalitete života uključenih u savjetodavni rad i psihosocijalnu podršku na području Sisačko-moslavačke županije. Radi se o prigodnom uzorku od 27 ispitanih osoba koje su skalu kvalitete života koja sadrži 17 bitnih segmenata života ispunjavale prije uključivanja u sustav podrške i godinu dana nakon sudjelovanja u individualnim susretima. Dobiveni rezultati ukazuju na početno nezadovoljstvo ispitanica financijskom situacijom u obitelji, kvalitetom i brojem ostvarenih prijateljstava, aktivnostima u slobodno vrijeme, te svojim mentalnim i tjelesnim zdravljem. Supruge i partnerice ovisnika o alkoholu manifestiraju u značajnoj mjeri tjelesnu simptomatologiju od kojih su najčešće prisutne križbolja, vratobolja, smetnje ravnoteže, šum u uhu, trnjenje sva četiri ekstremiteta, slabost nogu, fibromialgija. U vidu mentalnih teškoća najčešće su prisutne tjeskoba, teškoće sa spavanjem, opća životna frustracija i nezadovoljstvo, te manjak samopouzdanja. Nakon godine dana uključenosti u savjetodavni rad i psihosocijalnu podršku, ispitanice i dalje bivaju nezadovoljne financijskom situacijom, ali pokazuju poboljšanja na razini ostvarenja mreže socijalne podrške kao što su kvalitetnija i brojnija prijateljstva, više aktivnosti u slobodno vrijeme od kojih su mnoge vezane za tjelesnu aktivnost u prirodi, veće zadovoljstvo odnosima u obitelji, kao i veće zadovoljstvo svojim mentalnim i tjelesnim zdravljem jer mnoge simptome opisuju kao manje opterećujućim za svakodnevno funkcioniranje.

Prezentacija u prilogu!

2.

“Kratka intervencija zbog alkohola i mogućnost primjene AUDIT upitnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“

KREŠIMIR KARLOVIĆ, SENKA GABUD GJURČEVIĆ, FADILA KULENOVIĆ

Kratka intervencija zbog alkohola i mogućnost primijene AUDIT upitnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti Karlović Krešimir¹, Gabud Gjurčević Senka², Fadila Kulenović³ ¹Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“ ²Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije

Problem ovisnosti jedan je od vodećih javno zdravstvenih problema u Republici Hrvatskoj. Rezultati istraživanja „Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske“ iz 2019. godine ukazuju na značajan problem konzumiranja alkohola u našoj populaciji u kojoj je prevalencija konzumacije alkohola kod muškaraca 94,1% te 87,6% kod žena. Rezultati istraživanja ukazuju i na velik postotak osoba koji konzumiraju alkohol mjesečno 10 do 19 dana, odnosno 20 i više dana koji iznosi 29,3% ispitanika. Prema podacima ESPAD istraživanja 2019. godine, u Republici Hrvatskoj je 42 % učenika popilo barem jednu čašu alkohola s 13 godina ili ranije, a njih 8,1 % se opilo s 13 godina ili ranije, te je Hrvatska po oba pokazatelja iznad ESPAD prosjeka. Učestalo i prekomjerno konzumiranje alkohola značajno povećava učestalost bolesti i smrtnosti, a sustavi primarne zdravstvene zaštite imaju važnu ulogu u smanjenju utjecaja štetne konzumacije alkohola. Probir i kratke intervencije (SBI-ovi) za alkohol dokazan su pristup rješavanju potreba brojnih bolesnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a koji mogu imati koristi od smanjenja konzumacije alkohola. Kratke intervencije su „prakse koje imaju za cilj identificirati postojeći ili potencijalni problem s alkoholom i motivirati pojedinca da učini nešto po tom pitanju“. Kratke intervencije zbog alkohola licem u lice (ABI) su heterogene intervencije koje uključuju "kratke razgovore s ciljem da se na ne-konfrontacijski način motivira pojedinca da razmisle i/ili planiraju promjenu ponašanja vezanog uz konzumaciju alkohola kako bi smanjili konzumaciju i/ili rizik od štetnosti". ABI koristi upitnik za probir kako bi se procijenila razina konzumacije kod pojedinca i rizik javljanja problema s alkoholom te pruža povratne informacije osobama za koje se utvrdi da im je potrebna potpora. AUDIT-

C/AUDIT alat za provjeru alkohola koristi se za probir i povratne informacije na osnovu kojih osoba koja ima problema s konzumiranjem alkohola dobiva moguće odgovore, usluge i izvore podrške dostupne pojedincima u čitavom spektru problema s alkoholom.

Prezentacija u prilogu!

RADIONICA

1.

„Stigma osoba s psihičkim poremećajima - poseban osvrt na skupinu ovisnika“

SENKA GABUD GJURČEVIĆ, IVANA ZOVAK, LUKA CVITKOVIĆ

Stigma osoba s psihičkim poremećajima - poseban osvrt na skupinu ovisnika Gabud Gjurčević Senka¹, Zovak Ivana¹, Cvitković Luka²

¹Nastavni zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije

²Opća bolnica „Dr. Josip Benčević“

Tijekom života svatko od nas susrest će se s nekim oblikom predrasude, diskriminacije, stereotipa ili stigme. Stigma znači uočavanje znakova koji ukazuju na pripadnost stigmatiziranoj grupi, kao i kognitivne (stereotipi), emocionalne (predrasude) i bihevioralne (diskriminacija) reakcije na opažene znakove. Predrasude se definiraju kao neprijateljski ili negativni stavovi prema članovima grupa isključivo samo na osnovi njihovog pripadanja toj grupi. Direktna posljedica takvih stavova je diskriminacija – nepravedni postupci prema pojedincima koji pripadaju određenoj grupi. Koje su posljedice stigme? Suočavanje s diskriminacijom kod stigmatizirane osobe, kao i omalovažavajuće ponašanje od strane okoline često dovodi do gubitka samopouzdanja i samopoštovanja. Rezultat toga može biti povlačenje u sebe i izolacija od društva. Takve promjene često rezultiraju depresivnošću i tjeskobom, te pojačanom osjetljivošću stigmatizirane osobe. Diskriminacija i stigma dovode do izostajanja traženja pomoći, nepristupanja tretmanu, materijalnog siromaštva i socijalne marginalizacije. Istraživanja pokazuju da su osobe sa mentalnom poremećajem ili bolešću, te osobe s intelektualnim poteškoćama najstigmatiziranije socijalne grupe. Učestalost psihičkih poremećaja u današnjem društvu uvjetuje potrebu za sustavnim pristupom poboljšanju programa prevencije i liječenja ovih problema, te osiguranje kvalitetne reintegracije psihički bolesne sobe u okolinu. Preduvjet za povratak psihičkog bolesnika u zajednicu je djelovanje na zajednicu u smislu mijenjanja negativnih stavova javnosti putem pružanja točne informacije, senzibilizacije i povećanja tolerancije. Anti-stigma programi: postoje različiti programi borbe protiv stigmatizacije osoba s psihičkim poremećajima koji uključuju kontakt s oboljelim

osobama, edukaciju opće populacije, akcije putem medija, a najvažnijim korakom u borbi protiv stigmatizacije i njezinih negativnih posljedica smatra se promjena stavova društva prema osobama s psihičkim poremećajima.

Prezentacija u prilogu!

SAŽETCI U KNJIZI SU DOŠTAVLJENI OD STRANE NJIHOVIH AUTORA U SVRHU OBJAVLJIVANJA U KNJIZI SAŽETAKA. MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO BRODSKO POSAVSKE ŽUPANIJE NISU ODGOVORNI ZA NJIHOV SADRŽAJ.

ISSN 2623-6583